

ÅRSPLAN 2023

FOR DE MINSTE

Velkommen til Bjørnehi
Familiebarnehage.

I denne årsplanen vil du finne
hva som er unikt akkurat denne
barnehagen. Vi presenterer på
denne måten vårt pedagogiske
arbeidsredskap med innhold
som lov og rammeplanen
skisserer.

Innholdsfortegnelse

Bjørnehi familiebarnehage overordnet målsettinger	3
Om barnehagen.....	3
Årsplanens Formål.....	3
Barnehagens formål og innhold - arbeidsmåter	4
<i>Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg.....</i>	<i>4</i>
<i>Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek .....</i>	<i>4</i>
<i>Barnehagen skal fremme danning .....</i>	<i>4</i>
<i>Barnehagen skal fremme læring .....</i>	<i>5</i>
<i>Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap .....</i>	<i>5</i>
<i>Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk .....</i>	<i>6</i>
Barns medvirkning.....	6
Overganger.....	7
<i>Tilvenning .....</i>	<i>7</i>
<i>Overgang til ny barnehage.....</i>	<i>9</i>
Samarbeid med foreldrene	9
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	10
<i>Planlegging.....</i>	<i>10</i>
<i>Vurdering.....</i>	<i>10</i>
<i>Progresjon .....</i>	<i>11</i>

Bjørnehi familiebarnehage overordnet målsettinger

Barnehagen drives etter lov om barnehager med gjeldende forskrifter. Vi skal jobbe med overordnede målsettingene der barnets beste skal alltid være et overordnet mål:

Bjørnehi familiebarnehage skal skape et lærende, utforskende og lekende miljø og skal bidra til at barn opplever OMSORG, TRYGGHET, RESPEKT, LEK OG LÆRING.

Bjørnehi familiebarnehage skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning, der helhetlig og tidlig innsats til enkeltbarn og familier står sentralt.

Bjørnehi familiebarnehage tilrettelegger for å skape gode språklige miljøer og bidra til at barn utvikler gode språklige og sosiale ferdigheter.

Om barnehagen

Bjørnehi familiebarnehage ligger i et gammelt villastrøk i Rud-området med kort vei til bussstopp. Barnehagen holder til i en del av en tomannsbolig med egen inngang og en hage. Vi åpnet i august 2007. I nærområdet har vi fine turområder som vi benytter, sommer som vinter. Barnehagen består av en gruppe på åtte barn (0-3 år) og 4 dyktige pedagogiske medarbeidere. Vi er opptatt av å gi barna de beste mulige forutsetninger, gjennom varierte aktiviteter og la barna få delta og medvirke i en aktiv og kreativ hverdag. Vi har også spesielt fokus på språkutvikling og lek knyttet til ulike temaer. Vi vil ha innslag av blant annet turer, musikk og forming. Barna vil gjennom dette få muligheter for ulike sanseinntrykk, opplevelser og skapende virksomhet som sang, dans og lek. Og til grunn for dette ligger god kommunikasjon mellom barn og voksne. Vi arbeider kontinuerlig med å utvikle inne- og ute miljøet for å stimulere barnas kreative sider.

Årsplanens Formål

En årsplan har flere funksjoner og den bygger på innhold i styringsdokumenter som rammeplanen for barnehager, barnehageloven m.m skisserer.

Årsplanen skal informere om hvordan barnehagen skal jobbe med innholdet som er beskrevet i sentrale lover, forskrifter og øvrige styringsdokumenter.

Den er et arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.

Den skal gi foreldrene oversikt og muligheter til å påvirke og følge med i det pedagogiske arbeidet i barnehagen, samtidig som den gir praktisk informasjon.

Det er grunnlaget for kommunens tilsyn med barnehagen.

Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid.

Årsplanen vedtas av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

Barnehagens formål og innhold - arbeidsmåter

I Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver belyse følgende: *” Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barn og barne- gruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde og skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling”*
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19).

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Mål: Barnehagen skal se og anerkjenne barna via ord, omsorg og handling

Tiltak: Personalet skal være oppmerksom på barnets signaler og ta barnets følelser på alvor og gi dem omsorg.

Tiltak: Personalet skal sørge for at alle barn blir sett og hørt gjennom ord og nærvær i løpet av dagen.

Tiltak: Personalet skal sørge for at alle barn skal ha sin primærkontakt ved tilvenning som skal ha ansvar for å følge opp barnet.

Tiltak: Personalet skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og ta imot omsorg fra andre.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Mål: Leken skal ha en sentral plass og lekens egenverdi skal anerkjennes

Tiltak: Personalet skal være tilgjengelig, støttende og inspirerende til barnas lek ved å være engasjert, undre seg sammen med barna, vise interesse for leken og gi dem hjelp i samspill med de andre.

Tiltak: Personalet skal legge til rette for et trygg og godt lekemiljø for barna ved å være til stede, å være deltakende og ved å gi barna rom og tid for lek med godt og variert utstyr.

Tiltak: Personalet skal legge til rette for aktiviteter som gir barna mestringsfølelse og vise genuin interesse for barnas initiativ og innspill

Tiltak: Personalet skal tilrettelegge for gode lekearenaer ute og inne, basert på barnas interesser og behov for å stimulere deres fantasi, kreativitet og skaperglede

Barnehagen skal fremme danning

Mål: Barnehagen skal bidra til at hvert barn får være seg selv, utvikle kritisk tenkning, skape egne meninger og kunne uttrykke seg i et felleskap.

Tiltak: Personalet skal skape rom for at barna skal få mulighet til å delta aktivt i beslutninger og utvikling av felles innhold i barnehagen

Tiltak: Personalet skal være til stede og støtte barna i å uttrykke synspunkter slik at de tør å si fra og kan være en del av felleskapet

Tiltak: Personalet skal delta aktivt i barnas perspektiver og være åpne og invitere til deltakelse, utforskende samtaler og undring

Tiltak: Personalet skal støtte barnas utvikling av sosiale kompetanse og danning gjennom lek og andre daglige situasjoner, samtidig som vi også fremme samhold og solidaritet

Barnehagen skal fremme læring

Mål: Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring

Tiltak: Personalet skal gi barn rom for glede, kreativitet, utforskning og bearbeiding ved å legge til rette for gruppeaktiviteter og ved å ha utstyr tilgjengelig som stimulerer til rollelek, fantasi og utforskning

Tiltak: Personalet skal delta aktivt i barnas læreprosesser og skape et stimulerende miljø som støtter opp under barns lyst til å leke, utforske, lære og mestre

Tiltak: Personalet skal dele sin kunnskap, vise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke interesse hos barn. Formidling av aktuell og relevant kunnskap legger grunnlag for nye spørsmål og søken etter mer læring

Tiltak: Personalet skal møte barns undring på utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen

Barnehagen skal fremme vennskap og felleskap

Mål: Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap

Tiltak: Personalet skal lære barna å inkludere hverandre og vise at alle har en viktig plass i gruppen. Vi markerer også alle sine høytider og ritualer (Eid,ramadan,jul osv).

Tiltak: Personalet skal gi rom for at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt felleskap

Tiltak: Personalet skal la barna bli kjent med ulike kulturer og nasjonaliteter som er representert i barnehagen

Tiltak: Personalet skal lære barna å samarbeide ved å delta i felles oppgaver i løpet av barnehageåret

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Mål: Barnehagen skal legge til rette for et godt språkmiljø der utvikling av god språkkompetanse vil skje i trygge og gode omgivelser

Tiltak: Personalet skal ha fokus på god kommunikasjon, både det å ha godt og tydelig språk og være bevisst på kroppsspråket vårt i hverdagen. Dette innebærer snakke med barna, sette ord på ting og handlinger i hverdagssituasjoner som måltid, soving, av/på kledning, bleieskift m.m.

Tiltak: Personalet skal gi barna forskjellige opplevelser og erfaringer slik at de kan utvikle både god språkforståelse og et godt ordforråd. Vi skal undre oss over ting som skjer ute og inne, bruke enkle spill, lese bøker og snakke om det vi leser eller peker på

Tiltak: Personalet skal tilrettelegge for enkle samlinger med sanger, bøker og eventyr hvor språk/begrep er flettet inn i det aktuelle tema. Gi barna tid til å uttrykke seg, lytte og vise interesse ved å gjenta det barnet sier på en positiv og bekreftende måte

Tiltak: Personalet skal bruke enkle setninger, snakke sakte og tydelig. Ikke lange setninger med flere beskjeder og at det er sammenheng med kroppsspråket/ansiktsuttrykket vårt med det vi sier.

Barns medvirkning

I følge rammeplanen er det lagt vekt på at " barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet". jf. barnehageloven § 1 og § 3

Mål: Barna skal ha mulighet til å være med og planlegge det pedagogiske arbeidet som skal gjennomføres i barnehagen. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Tiltak: Personalet skal lytte og prøve å tolke barnas kroppsspråk, være observante i forhold til deres handlinger og for det barnet uttrykker, for så å ivareta barnets innspill.

Tiltak: Det enkelte barn skal få mulighet til aktivt, deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet og ha innflytelse både på hva skal skje og hvordan det skal gjøres.

Tiltak: Barna skal få medbestemme i hverdagen sin for at de skal utvikle fantasi, selvstendighet, kreativitet, samarbeidsevne, trygghet og det å føle seg sett og hørt.

Barn har muligheten til å påvirke sin hverdag i barnehagen og være med å påvirke at noe skjer, ved f.eks. valg av aktiviteter. Hvor omfattende medvirkning skal være, avhenger av barns alder og funksjonsnivå. Vi jobber med dette og som eksempler kan vi nevne:

Barna velger selv hva de vil ha på brødiskiva og bestemmer selv når de er mette (selv om det er mer mat på tallerkenen)

Komme med ønsker i samlingsstunden, f.eks. sanger, bevegelser.

Ved påkledning, velge den eller den lua.

Hvor skal vi gå på tur?

Ved økt medvirkning fra barna vil vi også oppleve økt selvstendighet, vi legger til rette for at de har muligheten til å gjøre mer av de «praktiske oppgavene» selv, det kan være:

Smøre maten selv, få utdelt kniv og tallerken og helle i vann/melk selv.

Kle på seg selv, vi kan passe på at vi har god tid og er tilstede for hjelp og veiledning

Vaske seg selv på hendene, ta såpe selv og tørke selv, vi passer på god tid, hjelp og veiledning.

Oppmuntre til at barna beveger seg mest mulig selv: krabbe/gå opp trappa, klatre på stolen sin selv, opp på stellebordet, over sandkassekanten, reise seg når man faller m.m.

Hvor omfattende selvstendighetstreningen skal være, avhenger nok en gang av barnas alder og funksjonsnivå. Vi må ta hensyn til hvor ivrige de er og at barna opplever dette som om noe positiv, med mye positiv tilbakemeldinger fra voksne.

Overganger

I følge rammeplanen "barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære". (Rammeplan for barnehagen 2017, s. 33)

Tilvenning

Små barn har et grunnleggende behov for trygghet, forutsigbarhet og stabilitet. I Bjørnehi familiebarnehage er det viktig for oss at alle barn og foreldre får en god og trygg tilvenning. Dette innebærer blant annet å være bevisst på hvordan vi tar imot nye barn og foreldre. Barnas behov blir sett og møtt. Personalet/voksne er lydhøre og sensitive overfor barnas signaler. Vi skaper trygghet og trivsel gjennom faste rutiner.

Hvert barn som begynner i barnehagen, får en voksen som sin primærkontakt. Primærkontakten har et spesielt ansvar for å følge opp barnet. Det er viktig at barna får en myk overgang, med korte dager og at dere foreldre er sammen med oss for at vi skal bli kjent med dere og barnet. Et nært og godt samarbeid med foreldrene er helt nødvendig. Foreldrene får informasjon om hvordan morgenen har vært. Vi har et eget introduksjonsprogram for nye barn, der målet er å få til en trygg og god oppstart for barnet, og setter barnets behov i fokus. Dette innebære følgende:

Sende velkomstbrev gjennom mail til foreldrene med barnets startdato og navn på den voksne som skal være primærkontakt.

Ta kontakt med foresatte per telefon og avtale besøk i barnehagen før oppstart

Tre tilvenningsdager, der foreldrene er mer eller mindre tilstede. Dette avtales etter hvert som vi ser hvordan det går

Den første dagen: Første dag i barnehagen er kun et kort besøk. Denne dagen følger foreldre/foresatte barna og er sammen med dem.

Den andre dagen: Andre dagen skal barna være i barnehagen og denne dagen ønsker vi at barna skal prøve å spise lunsj sammen med oss. Foreldre/foresatte følger barnet og er litt sammen før de går. Det er viktig at foreldre er lett tilgjengelig på telefonen og er i nærheten den tiden barna er alene i barnehagen. Dersom det ikke går bra og barnet blir veldig lei seg, ringer vi og ber foreldre komme tilbake. Dersom det går fint med barnet ringer vi etter at barnet er ferdig med å spise lunsj.

Den tredje dagen: Tredje dagen skal barnet være i barnehagen og denne dagen ønsker vi at barnet spiser lunsj sammen med oss og prøver å sove i barnehagen. Dersom alt går fint med barna ringer vi når barna har stått opp. Foreldre må være lett tilgjengelige på telefon og være i nærheten denne tiden.

Vi anbefaler at barnehagedagene i starten blir korte. Små barn blir slitne av å venne seg til alle de nye inntrykkene og det å greie seg uten tilgang på foreldrene. De bør derfor få gjøre det gradvis.

Oppstartsamtale i løpet av de første dagene, der foreldrene forteller oss om sitt barn. Dette for å få en god overgang i forhold til rutiner, behov m.m.

Det er beregnet tre dager til tilvenning, men det er stor forskjell på hvordan barn opplever oppstart i barnehagen. Noen barn blir lett trygge og trives raskt, mens noen trenger litt mer tid og kortere dager i starten. Hvordan oppstartsprosessen oppleves for barn er derfor meget individuell. I barnehagen er vi opptatt av at alle barn som begynner hos oss skal bli ivaretatt, vi kan derfor i samarbeid med foreldrene/foresatte bli enige om det trengs flere dager til oppstart. Da det er nye rutiner og mange inntrykk i startfasen.

[Trykk her for å lese mer om tilvenning i vårt informasjonshefte](#)

Overgang til ny barnehage

Vi har ingen barn opp til skolealder så vår overgang blir mellom familiebarnehagen og en ordinær barnehage/storbarnsavdeling, som skal være en trygg og myk overgang mellom hjemmet og en større barnehage. De fleste barna slutter til sommeren det året de fyller tre. Foreldrene blir informert om søknadsfrister i kommunen. Barn som skal starte i ny barnehage til høsten får vite hvilken barnehage de skal på innen april/mai. Barna blir forberedt gjennom samtaler og selvstendig deltakelse i hverdagsaktiviteter; slik som påkledning, måltid m.m. Overgangsrutiner og besøk i ny barnehage går direkte mellom foreldre og den nye barnehagen.

Samarbeid med foreldrene

I Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver belyse følgende: *” Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene”. Jf. barnehageloven §1 og §4.*

Her på Bjørnehi familiebarnehage jobber vi med å skape et godt foreldresamarbeid og å få foreldrene trygge når barnet er i barnehagen. Barnehagen har et samarbeidsutvalg – SU – som er et rådgivende, kontaktskapende og samlende organ. SU skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet og for forholdet til foreldrene. En av oppgavene til SU er blant annet fastsettelse av ny årsplan.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi skal ha tid til å ta imot barnet deres på en god måte om morgenen og ha tid til en prat, slik at dere som foreldre kan gå med en følelse av at barnet har det bra.

Vi skal legge til rette for samtaler i hente – og bringesituasjoner. Vi skal fortelle dere hvordan dagen til barnet har vært og om det har skjedd noe spesielt.

Vi skal også ha foreldresamtaler/utviklingssamtaler hvor vi i fred og ro kan snakke om barnet. Barnehagen tilbyr utviklingssamtaler minimum en gang i året. Alle foreldrene kan når som helst be om en ekstra foreldresamtale hvis det er noe de ønsker å ta opp, eller som de lurer på.

Foreldremøter og andre markeringer/arrangementer er også noe vi skal ha.

Det er viktig for oss at vi har en åpen dialog, at foreldre sier ifra hvis de er misfornøyde med noe, lurer på noe, eller har noen ønsker for akkurat deres barn.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

I følge rammeplanen skal *”Barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen”* (Rammeplan for barnehagen 2017, s. 37).

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogisk arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Personalet i Bjørnehi familiebarnehage jobber systematisk og målrettet for å sikre gode planleggingsprosesser. Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi utarbeider en årsplan som baserer seg på rammeplan for barnehager, lovverk og våre egne målsettinger.

Basert på barnehagens årsplan utarbeider vi seks pedagogiske periodeplaner og elleve månedsplaner i året.

Vi har fire planleggingsdager, og flere personalmøter i året der hele personalgruppen er med. Her legges føringene for vårt pedagogisk arbeid.

På avdelingsmøtene planlegges arbeidet på avdeling og for barna der. Barna får mulighet til å delta og påvirke planene ved f.eks. samlingsstunder (Se avsnitt om barns medvirkning).

Vurdering

Barnehagen skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vårt vurderingsarbeid baseres på tilbakemeldinger fra barn og foreldre, observasjoner, barnesamtaler og dokumentasjonsarbeid samt refleksjoner i personalgruppen. Personalet jobber systematisk og målrettet for å sikre god vurderingspraksis. Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Vi har evaluering av årsplanen 1 gang i året og endringer kan bli gjort etter denne evalueringen som ett ledd i neste års årsplanarbeid.

Vi diskuterer og vurderer det pedagogisk arbeidet i barnehagens møter. I barnehagen jobber vi som oftest med ett tema i 2-månedersperioder og evaluerer etter endt periode. Vi evaluerer ut i fra tema, mål og tiltak for perioden.

Personalet er med i evalueringen og de kommer med sine ønsker gjennom avdelingsmøter og andre møter.

Vurdering er tema i barne- og foreldresamtaler.

Progresjon

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. I følge rammeplanen er det lagt vekt på at *” Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke- aktivitets- og læringsmuligheter”* (Rammeplan for barnehagen 2017, s. 44). Personalet jobber systematisk og målrettet for å sikre god progresjon for barna. Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Personalet skal skape et godt lekemiljø både inne og ute som stimulerer læring, kreativitet, nysgjerrighet og gir rom for allsidig lek.

Vi skal også dele barna inn i grupper etter modning og alder, da får vi enda bedre oversikt og kommer enda nærmere hvert enkelt barn, f.eks. språkgruppe. Når vi jobber på denne måten vil barnas trygghet i barnehagen også øke, alle føler at de blir sett og blir tatt godt vare på.

Vi som jobber på Bjørnehi fokuserer på å være både fysisk og psykisk tilstede der barna er, slik at vi kan følge opp barnas progresjon. Vi sitter på gulvet under leken slik at vi er lett tilgjengelige ovenfor barna. Da kan vi hjelpe til i leken når det trengs, vi kan gi innspill til leken, vi kan hjelpe til å løse konflikter før de utvikler seg og vi er der hvis noen trenger et fang å sitte på.

Personalet er opptatt av å støtte og anerkjenne barna slik at de ønsker å prøve nye ting og får oppleve mestring i hverdagen.

Vi er opptatt av å gi barna god tid til lek, nærhet, trygghet og å finne glede i de små ting. Det å finne glede i de små ting kan være alt fra en liten edderkopp i sandkassa, en morsom lek, en fin tur, at noen sier/gjør noe morsomt til et godt måltid med m.m.

Hvert fagområde i rammeplan spenner over et vidt læringsfelt og opptre sjelden isolert. Å sette fagområdefokus på planen hjelper oss og forplikter oss til å arbeide med ulike tema i lys av fagområdet som er i fokus. Gjennomgående tema i hele barnehageåret er:

AUGUST: TILVENNING, BLI KJENT MED NYE BARN OG FORELDRE

Fagområdefokus: Nærmiljø og samfunn,

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg; Vi leker mye ute og inne for å bli kjent med hverandre. Vi øver på rutiner i hverdager. Barna får oppleve trygghet, god omsorg, vennskap, lære om seg og sin familie. Sanger med navnene våre.

SEPTEMBER: TILVENNING, JEG OG FAMILIEN MIN

Fagområdefokus: Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap; Denne måneden fortsetter med relasjonsbygging, barna begynner å finne sin plass på avdeling og bygger gode relasjoner til hverandre. Vi gjør barna kjent med familiemedlemmer. Vi lager hus hvor vi limer bilder av mamma, pappa, evt. Søskene. De eldre barna blir kjent med flere familiemedlemmer.

OKTOBER: HØST OG HØSTFARGER

Fagområdefokus: Natur, miljø og teknologi

Vi opplever at årstiden begynner å skifte farge, og det blir kjøligere ute. Vi ser på blader som faller ned, blomster som visner og naturen som byr på mange fargerike farger hvor vi kan hente inspirasjon til formingsaktiviteter med naturmateriale. Vi lager høstbilder, plukker blader ute og synger høst-sanger.

NOVEMBER: FRUKT OG GRØNNSAKER, EVENTYR OM BUKKENE BRUSE

Fagområdefokus: Kropp, bevegelse, mat og helse/Antall, rom og form

Vi gjør barna kjent med de mest vanlige fruktene og grønnsakene. SE, SMAKE og BERØRE. Sanger og forming. Vi forteller eventyret og bruker «konkreter». Bli kjent med trollet, Bukkene, brua, fossen og gresset. I eventyret omtales tallene 1, 2 og 3. Det vises at bukkene er liten, mellomstor og størst. Hvem som går først og sist. Samt begreper som over og under brua.

DESEMBER: JUL OG JULEFORBEREDELSE

Fagområdefokus: Etikk, religion og filosofi/Kunst, kultur og kreativitet

Barn får være med på adventssamlinger og oppleve glede, ro og forventninger i førjulstida: tenne lys, åpne julekalender, si vers. Lage julegaver, bake litt og nissefest hvor barna er med på utkledding som nisser. Vi markerer også Lucia-dagen, lager lussekatter og går lucia-tog.

JANUAR: KROPPEN MIN OG SANSENE VÅRE

Fagområdefokus: Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi gjør barna kjent med kroppen og tar i bruk sansene våre ved å utforske; Hva bruker vi ører, munnen, nesa, hender og føtter til? Hva heter delene av kroppen? Vi bruker sang- og bevegelsesleker, bøker og ulike formingsmaterialer som metode.

FEBRUAR: VINTER/KARNEVAL – KLE SEG UT DAGEN

Fagområdefokus: Kunst, kultur og kreativitet

Vi har fokus på lek i snøen og lager snømann. Vi tar små ake-turer og blir bedre kjent med vinteren. Vi lager enkle instrumenter til feiring av karnevalet og har vinterverksted der vi uttrykker oss estetisk. Vi kler oss ut, leker, synger, danser og fremmer samholdet i gruppen.

MARS: VÅR OG VANN

Fagområdefokus: Natur, miljø og teknologi/Antall, rom og form

Vi følger med på alle vårtegn i naturen. Vi ser etter tegn på at det snart blir lysere, og blomstene som begynner å gro tilbake igjen. Vi eksperimenterer med vann, barna får kjennskap til ulike måter å bruke vann på og kjenne på forskjellen på saltvann/ferskvann. Dette ved å gjøre forskjellige eksperimenter som vi har med vann. Inne og ute.

APRIL: PÅSKEFORBEREDELSE

Fagområdefokus: Etikk, religion og filosofi

Vi forbereder oss til påske ved å ha påske-verksted hvor vi lager påskepynt og karse-plante hvor barna får se plantene sine gro, og samlingsstundene er preget av påske-innhold som f.eks.; påskesanger, eventyr og teater. Vi har påskelunsj hvor vi filosoferer og undrer oss over denne tiden. Vi inkluderer også andre religioner ved å markere ramadan og Eid.

MAI: FUGLER/ 17.MAI

Fagområdefokus: Natur, miljø og teknologi/Nærmiljø og samfunn

Vi har fokus på fugler ute både store og små som kvitrer på denne tiden. Vi lærer barna fuglenavn på 2 eller 3 av dem og hører på deres lyder. Vi markerer 17-mai ved å ha samlingsstund hvor vi utforsker det norske flagget hvor vi synger nasjonalsang sammen med barna og vi har også 17-maiverksted.

JUNI: SOMMER/INNSEKTER

Fagområdefokus: Kommunikasjon, språk og tekst/Natur, miljø og teknologi

I denne måneden skal vi nyte utelivet! Nå begynner det å bli ekstra varmere ute og vi har fokus på å ta språket aktivt i bruk og ha gode samtaler med barna. Kommunikasjon og samspill er nøkkelord for denne perioden. Vi skal legge merke til alt som er på bakken: edderkopper, biller, sommerfugler og larver. La barna bli kjent med steder i nærmiljøet, lære å orientere seg og ferdes trygt.

Bjørnehi Familiebarnehage

Prost Refsumsveg 7, 2005 Rælingen

E-post: b.barnehage@hotmail.com

Tlf: 41 21 40 72

Internett: www.bjornehifamiliebarnehage.no

